

JAARGANG 83 | NR. 9 | NOVEMBER 2023

MANkracht

BIJBELSTUDIE VOOR VERENIGING EN KRING

BIJBELSTUDIES OVER
HET LEVEN VAN ABRAHAM (6)

Abram op
dood spoor

EN NU DE PRAKTIJK...

Hassan vond
Jezus
in Nederland

THEMABIJBELSTUDIES UIT
DE BRIEF AAN EFEZE (6)

Maar gij
geheel anders

UITGAVE VAN DE HERVORMDE MANNENBOND OP G.G.

issn 0167 - 3564
MANkracht
(zoals verwoord in
Jesaja 40: 30-31)
verschijnt
10x per jaar

HOOFDBESTUUR

1e voorzitter

ds. J.H. Lammers
T: 033-2000592
E: j.h.lammers1@gmail.com

2e voorzitter

ds. J.M. Molenaar
T: 079-3168995
E: ds.jmmolenaar@gmail.com

1e secretaris

ds. J. van Dijk (postadres)
Dondersstraat 6, 2984 GR Ridderkerk
T: 0180-398670
E: ds.j.vandijk@hetnet.nl

2e secretaris

vacant

1e penningmeester

dhr. A. Kreijkes
T: 0548-789801
E: tonny@qualityfinance.nl

2e penningmeester

dhr. J. van Capelleveen
T: 0318-516930
E: jvancapelleveen@solcon.nl

Lid

ds. E. de Mots
T: 0180-424636
E: predikant@rondzes.nl

Lid

ds. A. Snoek
T: 0488-723120
E: asnoekvdm@solcon.nl

Lid

ds H.J.T. Lubbers (*themasdagen*)
T: 033-2861207
E: h.j.t.lubbers@hervormdwoudenberg.nl

REDACTIE MANKRACHT

ds. J.M. Molenaar
ds. E. de Mots
Contactpersoon advertenties en opmaak:
dhr. L.H. de Kluijver
E: l.h.dekluijver@hetnet.nl

BESTUURSWIJZIGINGEN

Doorgeven aan de 1e secretaris.
Maandag 9.00-12.00 uur

MUTATIES

E: info.mannenbond@solcon.nl

OVERLIJDENSBERICHTEN

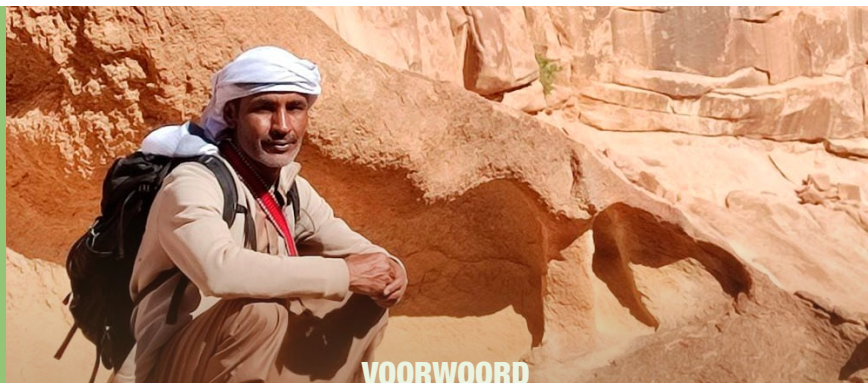
E: predikant@rondzes.nl (o.v.v. MANkracht)

ABONNEMENT OP MANKRACHT?

Leden krijgen het blad gratis. Ben je geen lid maar wil je MANkracht ook ontvangen?

E: info.mannenbond@solcon.nl
T: 0180-398670

Het lidmaatschap van de Hervormde Mannenbond kost € 18,- per jaar.
IBAN: NLO8RABO0377871559
t.n.v. Herv.Mannenbond op G.G.
Abonnementen lopen per kalenderjaar.
Opzeggen moet vóór 1 december via
E: info.mannenbond@solcon.nl

Allah zoeken, Jezus vinden!

Zou het uitmaken of je christen bent of moslim? Het maakt toch niet uit wat je doet aan het geloof, als je maar iets doet. Beter iets dan helemaal niets. Leven zonder geloof is leeg. Op deze wijze wordt er vandaag nogal eens over gesproken.

Door: ds. J.H. Lammers

Temidden van alle godsdiensten hebben het Jodendom, de islam en het christendom gemeenschappelijk dat ze Abraham als uitgangspunt nemen. We noemen ze de abrahamitische godsdiensten. Deze godsdiensten zijn niet polytheïstisch en hebben veel gemeenschappelijk. Seksuele vrijheid is uit den boze. Er wordt aandacht besteed aan het omzien naar elkaar. De verschillen zijn echter groot. Met het Jodendom hebben we in de Kerk gemeenschappelijk dat we het Oude Testament hebben. We hebben het als een geschenk van Gods volk ontvangen.

De islam, pas in de zevende eeuw ontstaan, heeft de geschiedenis van Abraham echter verdraaid. De belofte van Izaäk laten moslims overgaan op Ismaël. Mensen worden opgeroepen om zich te onderwerpen aan hun god en te proberen zelf uit het moeras van de zonde te komen. Hoe bevrijdend dat Jezus zegt: 'Ik ben de Weg.' Door Hem komen we tot God.

We kunnen afstandelijk spreken over de islam, zonder dat we ooit met een moslim in gesprek zijn. Anders wordt het als we een moslim in de ogen kijken en ontmoeten. We mogen getuigen van Jezus. Helaas vindt er ten gevolge van religie veel strijd plaats. We denken aan wat er gaande is in de Gazastrook. Dat heeft echter meer te maken met terrorisme dan met geloof. Hoe mooi zou het zijn wanneer het ook vandaag gebeurt zoals de titel van een boek luidt: Ik zocht Allah, en vond Jezus. ■

Bewust wandelen

Wandel voor Mijn aangezicht, en wees oprecht!

Genesis 17:1

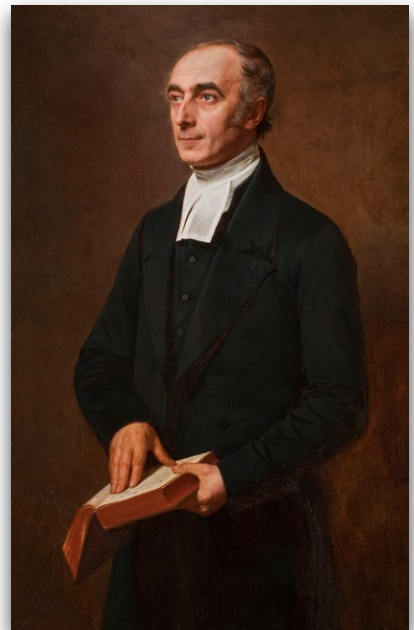
dr. H.F. Kohlbrugge (1803-1875)

Wat wil dat zeggen: voor het aangezicht van de Heere wandelen? Gods aangezicht, hoe is dat, hoe ziet dat eruit? O, dat is zo schoon, zo liefelijk, zó schoon is geen mensen-aangezicht! Denkt u maar aan het aangezicht van een vader, stralend van liefde, van erbarmen, van medelijden, van waarheid en gerechtigheid. Louter goedheid en liefelijkheid straalt van dat aangezicht.

Kent u het, dan weet u dat het geen ander is, dan het aangezicht van Jezus Christus, want ziet u Hem, dan hebt u de Vader gezien. Zie de Heere

Christus aan in Zijn Goddelijk Woord, hoe Hij u daarin voor de ogen gesteld is, als onder u gekruist zijnde, als in de dood en in het graf liggende, als uit de doden opgestaan, als zittende ter rechterhand Gods. Dan zien uw ogen de Koning in Zijn schoonheid, dan hebben uw ogen het aangezicht van God aanschouwd.

Wandel voor dit aangezicht, wandel in het zalige bewustzijn, dat dit vriendelijke aangezicht op u neerziet. Dat wilde de Heere tot Abram zeggen – dat zegt Hij ook tot ons. ■

Hermann Friedrich Kohlbrugge, geschilderd door Julius Roeting, collectie Museum Catharijne-convent

№ 26
hermann friedrich
kohlbrugge
Doctor der Theologie
Pastor der niederl.
reform. Gemeinde
geb. 15. August 1803
zu Amsterdam
gest. 5. März 1875
zu Elberfeld

BIJBELSTUDIES OVER HET LEVEN VAN ABRAHAM (6)

Abram op dood spoor

Genesis 16

Door: dr. J. Hoek, Veenendaal

Genesis 16 is een donker hoofdstuk met doodlopende wegen van mensen, ook van Abram, Saraï en Hagar. Tegelijkertijd zien we midden in die duisternis het lichtend spoor van Gods ontferming. Onze doodlopende wegen worden doorkruist door Zijn weg ten leven.

EB BIJ SARAÏ EN ABRAM

Het geloof van Gods kinderen kent eb en vloed. Bij vloed-tijd acht Saraï de Heere getrouw die haar beloofd heeft dat ze moeder zal worden (Hebr.11:11). Maar in Genesis 16 is het eb bij haar en bij haar echtgenoot niet minder. Al tien jaar wonen ze

in het beloofde land Kanaän, maar nog altijd is er het kruis van de kinderloosheid.

Biologisch is het uitgesloten dat de 75 jarige Saraï nog zal baren. De uitgestelde verwachting krenkt haar hart (Spr. 13:12).

Ze komt tot de conclusie dat nog langer wachten geen zin

heeft en dat ze dan God maar een handje moeten helpen.

Wettelijk was er volgens de toen geldende wetten (zoals de Codex Hammurabi) de mogelijkheid dat het kind van een slavin die door de echtgenoot van de meesteres zwanger was gemaakt op naam van de meesteres werd gezet.

Wanneer Abraham een kind verwekt bij slavin Hagar zal het als kind van Saraï worden beschouwd. Zo moet het dan maar, vindt Saraï. Als de koninklijke weg afgesloten is, moet er maar een sluipteg worden gezocht.

ABRAMS VERANTWOORDELIJKHEID

Ze deelt haar idee met haar man. 'En Abram luisterde naar de stem van Saraï.' (vers 2) De formulering doet denken aan Genesis 3:6. Eva gaf de verboden vrucht aan Adam en hij at ervan.

Betekent dit dat de schuld eenzijdig bij de vrouw wordt gelegd? Nee, want Abram verzaakt zijn verantwoordelijkheid. Hij had weerstand moeten bieden en het voorstel resoluut dienen af te wijzen. Maar de eb-tijd geldt kennelijk net zo voor hem als voor haar. Samen slaan ze een weg in die schijnbaar leven brengt, maar in feite dood loopt. De rede overheerst hier de bede en dan gaat het faliekant mis. Hoe anders was het bij Izaäk en Rebekka (Gen.25:21).

HUISELIJKE PROBLEMEN

Hagar wordt inderdaad zwanger en kent dan haar plaats niet meer. Ze begint op die oude, onvruchtbare Saraï neer te kijken. De slavin gaat trots door het huis alsof zij de meesteres is. Saraï trekt het op een gegeven moment niet langer. Ze uit haar frustratie krachtig tegenover Abram, die nu de schuld van de hele situatie in de schoenen geschoven krijgt. Dat is niet fair, en wat erger is: de Naam van de HEERE wordt erbij gehaald en in feite misbruikt. 'Laat de HEERE oordelen

» Als de koninklijke weg afgesloten is... «

tussen mij en jou', roept ze uit. Saraï vindt dat God het onvoorwaardelijk voor haar moet opnemen tegenover Abram.

Hoe vaak gebeurt het niet in conflicten dat de ene partij claimt God aan zijn kant te hebben. Was de Naam van de HEERE maar recht gebruikt door voor Hem schuld te

belijden en Hem om wijsheid te vragen in deze moeilijke situatie!

VLUCHT VAN HAGAR

Abram wil zo gauw mogelijk van het gedoe af zijn, al gaat dat ten koste van Hagar. De meesteres krijgt de vrije hand en pepert het haar slavin goed in dat ze zich niets moet verbeelden. Ze krijgt de smerigste en meest vernederende karweitjes te doen. En Abram kijkt de ander kante op. Opnieuw neemt hij als hoofd van het gezin zijn verantwoordelijkheid niet en kiest hij voor de gemakkelijkste weg.

Het gaat zo ver dat Hagar het niet langer uithoudt en in wanhoop de woestijn in vlucht, richting Egypte, haar vaderland. Het

lijkt een wanhoopsdaad. Hoe moet ze zich in haar omstandigheden alleen redden in die eindeloze steppe? Als ze op een dag met de noorderzon vertrokken is, laten Saraï en Abram het zo. Laat maar gaan!

We zien hier dat wanneer Gods weg wordt verlaten ook

de menselijkheid in het gedrang komt. Wanneer het niet goed zit met de verticale verhouding tot God, worden ook de horizontale verhoudingen in gezin en maatschappij aangetast.

DE GOD DIE HOORT

God is oneindig barmhartiger dan de mensen. Hij zegt niét: 'Laat maar gaan!'

Hagar wordt bij een waterbron in de woestijn, ergens langs de eindeloze karavaanweg, aangesproken door een hemelbode. Sommigen leggen de aanduiding 'de engel van de HEERE' in vers 7 uit als een verwijzing naar de Zoon van God, maar die uitleg is omstreden. In elk geval zien we hier hemelse bemoeienis met deze voortvluchtige slavin en haar ongeboren kind: 'Hagar, slavin van Saraï! Waar komt u vandaan en waar gaat u heen?' Zo spreken reizigers elkaar aan in de woestijn, een normale begroeting. Deze groet krijgt hier een dieptedimensie en klinkt confronterend, ontdekkend. Waar ben je mee bezig, Hagar? Dit is toch de weg niet. Ook Hagar bevindt zich op dood spoor en zal

moeten terugkeren. Hagar lijkt dat ook zelf te beseffen, want ze antwoordt eerlijk: 'ik ben op de vlucht voor mijn meesteres, Saraï.'

BEVEL EN BELOFTE

Ze krijgt een moeilijk bevel. Er zit niets anders op dan dat ze haar nederige plaats weer inneemt als slavin van Saraï. Maar de hemelbode heeft haar

» ...moet er
maar een
sluipweg
worden
gezocht «

nog meer te zeggen. Hagar krijgt een geweldige belofte mee. Haar kind zal geboren worden en opgroeien tot een vrij man, geen slaaf. Hij zal stamvader worden van een groot nageslacht. Ze krijgt ook de naam van haar kind te horen: Ismaël, dat betekent 'God hoort' (net zoals de naam Samuël). Een sluier wordt opgelicht van de toekomst van de Ismaëlieten of Arabieren, een bedoeïenenvolk, ruig,

ongepolijst en vrijgevochten. In dat teken staat de toekomst van Ismaël: vrij als een vogel, maar ook vogelvrij. Een wilde ezel van een mens die conflicten bepaald niet uit de weg gaat en zich zo ruimte verschaft.

VERWONDERING BIJ HAGAR

Hagar is vol verwondering wanneer deze woorden tot haar doordringen. Ze weet zich in haar ellende door God gekend. De HEERE heeft haar verdrukking gehoord, zoals de engel zei. Ze prijst Hem die tot haar sprak (via de engel als Zijn ambassadeur): U bent 'de God die naar mij omziet!' En ze noemt de put waar de ontmoeting plaatsvond

Lachai'- Roï, 'de Levende die naar mij omziet'. Het heeft Hager veel gedaan. Zou het haar tot geloof hebben gebracht? Verwondering kan de eerste stap tot geloven zijn. En ootmoed is een volgende stap: 'Heb ik hier dan Hem gezien Die naar mij omgezien heeft?'

In het geloof kunnen we hier veel herkennen. De HEERE die ons pad kruist, terwijl wij naar Hem niet

vroegen en zochten. De ontdekkende vragen: vanwaar en waarheen? Ga jij op goed geluk je eeuwige ondergang tegemoet? En dan, als we tot bezinning komen, die diepe verwondering: 'HEERE, dat u toch uitgerekend aan mij hebt gedacht en dat u mij niet hebt laten gaan op mijn eigen doodlopende weg... Geprezen zij u, de Levende die naar mij omziet.' Met die verwondering in haar hart keert Hagar terug en ze brengt Ismaël ter wereld, een zoon voor Abram, al is het de zoon van de belofte niét.

DYNAMIET ONDER SLAVERNIJ

God ziet om naar mensen waar niemand naar omkijkt.

Hij hoort zelfs de jonge raven als ze roepen en ontfermt zich over mens én dier (Psalm 147:9; Jona 4:11). Wanneer we voorbede doen voor een gebroken mensheid te midden van allerlei ramp en onheil en voor een geschonden schepping, nemen we onze

toevlucht tot de grenzeloze barmhartigheid van God. In de tijd van Hagar had nauwelijks iemand interesse voor de lotgevallen en gemoedsbewegingen van een slaaf of slavin. De HEERE behandelt een slaafgemaakte echter voluit als mens. Dat legt dynamiet onder het instituut van de slavernij, dat nog wel eeuwenlang door God gedoogd werd. Maar hoe kan een gelovige die leest van Gods zorg voor Hagar slaafgemaakte mensen onmenselijk behandelen? En toch is dat maar al te vaak gebeurd! ■

GESPREKSVRAGEN

1. 'Als de koninklijke weg afgesloten is, moet er maar een sluipteg worden gezocht.' Kunt u meer voorbeelden geven van deze redenering in de Bijbel? En in de actualiteit?
2. Abram verzaakte zijn verantwoordelijkheid. Hoe geven christelijke echtgenoten en vaders invulling aan hun specifieke verantwoordelijkheid als hoofd van hun gezin?
3. In vers 5 neemt Sarāi de heilige Naam in de mond. Waarom is dit overtreding van het derde gebod? Welke waarschuwing ligt hierin voor onze omgang met Gods Naam?
4. Hagar prijst God als de Levende die naar haar omziet. Hoe ziet God vandaag om naar mensen? Wat merkt u daar zelf van?
5. God duldde eeuwenlang het instituut van de slavernij en toch maakt Hij duidelijk dat slavernij niet Zijn wil is. Vanwaar toch de blinde vlek bij vele christenen die de slavernij bleven verdedigen? Kunnen wij zelf ook zulke blinde vlekken hebben? Noem voorbeelden.

EN NU DE PRAKTIJK...

BAPTISTENGEMEENTE
DE VERBINDING

Hassan vond Jezus in Nederland

Door: Jan van Reenen

Hassan ging vanuit het Midden-Oosten als economische vluchteling naar Nederland. Door Afrikaanse asielzoekers en gastvrije gemeenteleden kwam hij in aanraking met het evangelie. Nu doet hij pastoraal werk onder ex-moslims die tot het christelijk geloof zijn overgegaan.

Hassan (niet zijn echte naam) is in 1980 geboren in het Midden-Oosten. Hij groeide op in een moslimgezin met acht kinderen. “De islam stond centraal. Ik kom uit een gezin met godsvreze, eer en respect. Dat zijn goede waarden. Ik kende vanuit mijn jeugd geen christenen.”

Toen hij 17 was, vertrok Hassan met een paar vrienden uit zijn straat naar Nederland voor een betere toekomst. Hij kon geen baan vinden en vroeg asiel aan. Tijdens zijn verblijf in een opvanghuis voor minderjarigen in Nunspeet kwam hij in aanraking met Afrikaanse christenen. “Zij werden elke zondag opgehaald om naar de kerk te gaan. Ik was nieuwsgierig en vroeg op een keer of ik meemocht. De dienst in een evangelische gemeente vond ik heel raar,

vooral door de muziekband en de aanbidding. Toch ben ik blijven gaan.”

Hiermee begon voor hem een tweejarige zoektocht. Hassan verhuisde naar Rinsumageest en bezocht diverse kerken in Dokkum en Leeuwarden, maar hij raakte teleurgesteld. “In de ene kerk dacht ik dat ik moest betalen en in een andere kerk vroeg iemand me om ergens anders te gaan zitten. We begrepen elkaar niet. Gelukkig was er een vrouw van een Bijbelkraam in Dokkum die dat wel deed. Ze nodigde me uit bij haar thuis te komen. Vanaf toen ging ik met het gezin van die vrouw mee naar de baptistenkerk in Dokkum en bleef ik er ’s zondags eten.”

Er ontbrandde een strijd in het hart van Hassan. “Op vrijdag ging ik naar de moskee en op

zondag naar de kerk. Ik merkte de kracht van Gods Woord in mijn leven, maar ik durfde de islam niet los te laten. Ik was bang dat God boos op me zou zijn als ik dat zou doen.”

De definitieve verandering in zijn leven kwam toen Hassan naar Zwolle verhuisd was.

“Op een dag was ik op mijn kamer en voelde me teleurgesteld. Ik opende de Bijbel en las Mattheüs 11:28: “Kom naar Mij toe, allen die vermoeid en belast zijn, en Ik zal u rust geven.” Mijn hart brak en ik heb op dat moment mijn leven aan Jezus gegeven en heb besloten Hem te volgen. Er kwam zo'n blijdschap over me, dat is niet te zeggen.”

Hassans leven veranderde. “Ik las dat Jezus zei: “Ik ben de Weg, de Waarheid en het Leven.” Ik besepte dat ik terug moest naar de IND om te vertellen dat ik gelogen had. Ik werd teruggestuurd naar mijn geboorteland waar ik meteen in de cel terecht kwam. Hoewel in mijn land de doodstraf

staat op bekering, kwam ik na een half jaar toch vrij. Zo ontdekte ik dat we echt op Jezus kunnen vertrouwen.”

Vier jaar lang deelde Hassan in het geheim

het evangelie en ondersteunde de ondergrondse kerk. Daarna greep hij de kans aan om terug te keren naar Nederland om een opleiding te doen. Hij had de mogelijkheid om aan de Christelijke Hogeschool Ede te studeren, waar

hij zijn aanstaande vrouw ontmoette. Nu woont hij in Veenendaal, gaat er naar de baptistenkerk, is betrokken bij de stichting Evangelie & Moslims en begeleidt moslims bij hun overstap naar het christelijke geloof.

Terugkijkend zegt hij: “Het is een zegen dat christenen in mij hebben geïnvesteerd. Nu mag ik iets teruggeven aan hen. Ik hoop dat christenen in Nederland meer oog krijgen voor moslims. Ze hebben beide God nodig.” ■

» Ik hoop dat christenen in Nederland meer oog krijgen voor moslims «

BIJBELSTUDIES OVER DE BRIEF AAN DE GEMEENTE VAN EFEZE (6)

Maar gij geheel anders

Efeze 4:17-32

Door: ds. H.J.T. Lubbers, Woudenberg

Onlangs kocht ik nieuwe schoenen. De oude waren hard aan vervanging toe. Het leer van het nieuwe paar was aanvankelijk nog stug, waardoor ik toch liever de oude bleef dragen. Die voelden veel soepeler.

Met je oude schoenen rond blijven lopen, terwijl je nieuwe hebt. Over zoiets gaat het in Efeze 4. Paulus roept op tot concrete bekering, in het beeld van een kledingwissel.

Leg de 'oude mens' af (Paulus kenschetst die vroegere levenswandel in vers 17-19). En bekleedt u met de 'nieuwe mens' (en die schildert

Paulus voor ons in vers 21-32). De motivatie achter dat appèl? Zie vers 20, dat in de NBG-vertaling van 1951 met deze gevleugelde woorden naar ons toekomt: *'Maar gij geheel anders. Gij hebt Christus leren kennen.'*

NIET MEER!

In Jezus' Naam (vers 17a) klinkt Paulus' appèl: Wandel

niet meer zoals de andere heidenen! Wat zijn de kenmerken van iemand die geen christen is? Paulus geeft een vijfvoudige typering. Je wandelt in 'zinloosheid van denken'. 'Verduisterd in het verstand'. Alsof je wandelt in de mist. Waarom bestaat de wereld? Geen idee. Wat is er na dit leven? Niets, want dood

is dood. 'Vervreemd van het leven dat uit God is'. Los van God dus. Oorzaak van dat alles? 'De verharding van hun hart'. De 'onwetendheid' waar Paulus over spreekt, is blijkbaar gevolg van een bewuste keuze. Wij willen niet, dat Hij Koning over ons is.

ZINLOOS

Nog even die term 'zinloos'. Is dat geen treffende typering van hoe velen in de 21e eeuw het leven ervaren? Leeg, verveeld en vervelend. Fokke Obbema, redacteur bij de Volkskrant die in 2017 een hartaanval buiten het ziekenhuis overleefde, schreef na die aangrijpende ervaring het boek: 'De zin van het leven.' Veertig interviews met bekende en onbekende Nederlanders, met telkens als openingsvraag: Wat is de zin van het leven? Recensies schrijven: 'Er komt geen echt antwoord op die vraag. De interviews bieden hoogstens inspiratie om zelf als lezer de zin van het leven te bepalen.' Treffend. In ons moderne denken ontbreekt immers een objectieve waarheid die voor ieder geldt. 'Volg je hart' is ons levensmotto.

LOS BANDIG

Het leven zinloos – daar zou je cynisch van worden. Of hedonistisch, zoals de massa in de Grieks-Romeinse wereld van toen. Een decadente maatschappij waarin het draait om brood en spelen, geld en seks. Is het in onze dagen anders? 'Leef, alsof het je laatste dag is.' Gevolg? Lees vers 19 maar: Je geeft je over aan losbandigheid. 'Om alle onreinheid begerig te bedrijven.' Spuiten en slikken. Of, op een wat minder platvloerse manier:

» Rijden in een auto zonder stuur, rem, navigatie «

Een leven waarin je gaat voor geld maken, bonussen opstrijken, luxe en comfort. 'Ongevoelig als ze zijn geworden', zegt Paulus. Zo gaat dat blijkbaar. Als je keer op keer je geweten negeert, voel je op den duur het verschil tussen goed en kwaad niet meer. Wandelen zonder Christus is als rijden in een auto zonder rem, zonder stuur, zonder navigatie.

TWEE WERELDEN

Hoe totaal anders is het leven met God. Veel jongeren van nu hebben dan ook het gevoel dat ze in twee werelden leven. Enerzijds de wereld van de zondag, de kerk, de Bijbel. Anderzijds de maatschappij van nu. Daarin is het volstrekt normaal om te liegen (25. Op de sociale media hou je bijvoorbeeld de schone schijn op.) Om je over te geven aan boosheid (26. Denk aan de alom geaccepteerde mentaliteit van 'ik pak je terug'.) Om te stelen (28. Veel slaven en armen maakten deel uit van de gemeente. In gebrek is de verleiding des te groter om op een oneerlijke manier je inkomen te vergroten.) Om vuile taal te bezigen (29. Voorbeelden hierbij noemen is overbodig.)

JE BENT GEDOOPT!

Wat moet Paulus zeggen tegen gelovigen, die sterk de blijvende zuigkracht van het oude leven ervaren? Opvallend, dat Paulus niet zegt: 'Pas je gedrag aan. Jullie moeten echt anders gaan leven.' Nee, Paulus roept het wonder van Gods genade in herinnering: 'Jullie hebben Christus leren kennen!'

In de Evangelieprediking kwam Hij op jullie af: De Profeet, Priester en Koning, Die je verlost van de zinloosheid. Je kwam aan Zijn voeten terecht.

De bewoordingen van vers 21-24 herinneren de Efeziërs aan hun doop en het dooponderwijs (vgl. Rom. 6). Wie tot geloof in de Gekruisigde kwam, werd gedoopt. Je legde je oude kleren af. Want je liet het oude leven achter je. Opgestaan uit het watergraf, ontving je een wit doopkleed. Want door het geloof in Christus ben je heilig en rechtvaardig voor God.

LEEF ER UIT!

Wie de Verlosser leert kennen door een oprecht geloof, kán en wil geen heiden meer blijven. Een profvoetballer die een transfer maakt naar een nieuwe club, blijft toch niet in

» De brug is achter je opgehaald «

het tenue van zijn oude team spelen? Zo zegt Paulus tegen de Efeziërs: Je draagt toch het doopkleed? De brug is achter je opgehaald. Leef eruit! Soms moet dat opnieuw tegen je gezegd worden. 'Hé joh, waar

ben je mee bezig? Je hebt toch Christus leren kennen?'

WANDELEN MET GOD

Het onderwijs aan Jezus' voeten betekent drie dingen: 1.) 'Leg de oude mens af' (22), door de kracht van de Heilige Geest, die in de gelovige woont (1:13). Je kunt niet twee kostuums over elkaar dragen. Zo kun je niet het ene moment mét God leven, en het andere zonder God.

2.) 'Word vernieuwd in de geest van uw denken' (23). Het belangrijkste Nieuwtestamentische woord voor bekering is 'metanoia', anders leren denken. Vroeger volgde

je je hart. Nu is de Bijbel je kompas.

3.) 'Bekleed je met de nieuwe mens' (24). Een christen draagt het bruiloftskleed. Kenmerkend voor het christenleven is verlangen naar heilig leven.

Paulus wordt in vers 25-32 heel concreet daarover: Niet liegen, niet stelen... 'Dat wéten ze in Efeze toch wel?', zou je zeggen. Tja, hoe vaak weten ook wij wel hoe het hoort. En tóch gaat het mis. Daarom is deze glasheldere taal niet overbodig.

CHRISTUS CENTRAAL

Opvallend trouwens, dat Paulus in zijn concretisering telkens niet alleen benoemt wat uit je leven moet verdwijnen, maar in één adem ook wat er voor in de plaats komt. Denk aan de beukenhaag. Het oude blad valt pas af, wanneer het

nieuwe blad doorkomt. De nieuwe blaadjes duwen de oude eruit. Laat zó onze focus zijn: 'Christus bedoelen' in plaats van 'de zonde bestrijden'. De beste manier om de leugen te doden, is de waarheid vertellen (25). En een dief die niet meer steelt is 'een dief met de handen in de zakken'. Maar een dief die leert zwoegen om met zijn handen goed werk te doen om te kunnen uitdelen aan behoeftigen, bewijst daarmee zijn nieuwe gezindheid (28). En een christen is niet 'iemand die een beetje om zijn taalgebruik denkt', maar iemand die een hartelijk verlangen heeft om de ander te dienen met een goed woord (29).

GENADE MOTIVEERT

Zo roept Paulus christenen (!) op tot een leven in heiliging. Blijkbaar leer je niet alles op

1 dag. Hoe langer je met Christus leeft, hoe meer je je zondigheid ontdekt. Als je alles in 1x zou zien, wat veranderen moet in je leven, zou je misschien wel moedeloos worden. Christus is een verstandige Meester. Tegelijk: Als er niéts verandert, heb je dan Christus wel leren kennen? Of wordt het hoog tijd, om je de genade van God weer in herinnering te roepen? Zoals Paulus doet aan het slot van vers 32. Want niéts doet ons zó verlangen naar een heilig leven, als het Evangelie van Gods vergevende liefde.

Daar g' U voor mij hebt in de dood gegeven,

Hoe zou ik dan naar mijne wil nog leven?

Zou 'k U, o Heere, Die voor mijn schuld woudt lijden

Mijn hart niet wijden? ■

GESPREKSVRAGEN

1. Hoe zou jij je (klein-)kinderen (als je die mag hebben) uitleggen wat het verschil is tussen oude en nieuwe mens?
2. Het leven zónder Christus typeert Paulus als 'zinloos', vruchteloos, dwaas. Hoe merk je dat in onze cultuur? Op wat voor manier geeft Christus ons leven zin en doel?
3. Welke opdracht lees je tussen de regels door in vers 20-21? Wat heb jij van Christus geleerd als het gaat over hoe je je leven moet leiden?
4. Wanneer bedroeven wij de Heilige Geest (vers 30)? Welke gevolgen heeft dat?
5. Wat betekent de Heilige Doop voor jou persoonlijk, waar het gaat om het 'afleggen van de oude mens' en 'je bekleden met de nieuwe mens'? Hoe kun je leren om meer te 'leven uit je doop'? Pak het doopformulier er nog eens bij...

AGENDA ACTIVITEITEN

STREEKVERGADERING

Maandag 27 november 2023

(Streek Nijkerk)

Thema: Vrijheid als gave en opgave

Spreker: ds. J. Westland uit Putten

Plaats: Kerkelijk Centrum Rehoboth, Barneveld

Aanvang: 19.30 uur

Donderdag 29 februari 2024

(Streek Gouda)

Thema: Henoeh wandelde met God...!

Spreker: ds. A. Snoek uit Kesteren

Plaats: Driestar zaal 31

Burgemeester Jamessingel 2, Gouda

Aanvang: 19.45 uur

Dinsdag 9 april 2024

(Streek Nunspeet)

Thema: **????** Henoeh wandelde met God...!

Spreker: ds. H.J.T. Lubbers

Plaats: De Schakel, Oranjeboomlaan 27, Wezep

Aanvang: 19:45 uur

MANKRACHT ABONNEMENTEN

In de achterliggende tijd zijn er veel mannen die zich hebben geabonneerd op ons vernieuwde blad. In Sint-Antoniepolder is er zelfs een mannenvereniging opgericht. We zijn blij met de wervingsacties die er waren in verschillende gemeenten. Het blijft ons verlangen om oudere en jongere mannen te verenigen rond het onderzoek van het Woord van God.

VERNIEUWDE WEBSITE

De voorbereidingen zijn in volle gang. De nieuwe website zal aan het begin van het nieuwe jaar in de lucht zijn.

**ORGANISEERT UW STREEK EEN ACTIVITEIT?
OF ORGANISEERT UW VERENIGING EEN
ACTIVITEIT DIE OOK DOOR ANDERE MANNEN
BEZOCHT KAN WORDEN? GEEF DIT DAN ZO
SPOEDIG MOGELIJK DOOR AAN:
PREDIKANT@RONZES.NL
DAN VERMELDEN WE DIT IN MANKRACHT!**

BESTUURS- WIJZIGINGEN

- **MV 'Calvijn' te 't Harde heeft een nieuwe secretaris:**
dhr. H. Post, Dennenweg 40, 8084 HN 't Harde
- **MV 'Graaft en Verdiept' te Bodegraven heeft een nieuwe penningmeester:**
dhr. J. van Eck, Gravin Jacobastraat 49, 2415 AX Nieuwerbrug
- **MV 'Schrift en Belijdenis' te Elspeet heeft een nieuwe secretaris:**
dhr. A. Dorst, Diepweg 8, 8075 BX Elspeet
- **MV 'Schrift en Belijdenis' te Papendrecht heeft een nieuwe penningmeester:**
dhr. P. W. Slob, A. Anemastraat 36, 3454 AA Papendrecht.
- **MV 'Onderzoekt de Schriften' te Hoge Hexel heeft een nieuwe voorzitter:**
dhr. F.J. Berkhoff, Slagenweg 3, 7688 RG Daarle.

Vriendelijk dank voor uw medewerking, ds J. van Dijk, secr. [E ds.j.vandijk@hetnet.nl](mailto:ds.j.vandijk@hetnet.nl)

MANNEN THEMA DAG

Mannenthemadag in Veenendaal

Op 14 oktober jl. vond de mannenthemadag plaats in Veenendaal. Het thema was: Christus alles! De leiding van deze dag was in handen van ds. G.F. Willemsen. De sprekers van deze morgen waren ds. J.W. Verboom en dr. J. van den Os. Ze namen ons mee in twee lezingen: rechtvaardiging en heiliging. Al met al een morgen die zeer verrijkend was. Er was alle ruimte voor geestelijke verdieping en onderlinge ontmoeting. We zien uit naar het komende jaar en hopen dat nog meer mannen de weg naar de Mannenthemadagen weten te vinden. Meer dan de moeite waard. Meer info: www.mannenthemadagen.nl

OM OVER NA TE DENKEN

In gesprek met moslims

Do's en dont's

Door: ds. C.W. Rentier, predikant-directeur van stichting Evangelie & Moslims

Wie leest over conflicten in Afrika en het Midden-Oosten zou ook hier in ons land bevreesd kunnen zijn voor een confrontatie met moslims. In West-Europa zien moslims christenen echter meestal als mensen die dichterbij hen staan dan hen die helemaal niet in God geloven. Veel moslims hebben juist respect voor christenen die toegewijd zijn in hun geloof en met hen over God spreken en dat is ook wat Christus van ons vraagt.

EEN ALGEMENE REGEL

In vrijwel alle gevallen is het beter om moslims niet aan te spreken op hun moslim-zijn, of verschillen of overeenkomsten tussen de islam en het christelijke geloof te benoemen. Met name mannen zullen vanuit hun oosterse cultuur geneigd zijn om de islam te verdedigen ook al hebben ze misschien nog nooit in de Koran gelezen en komen ze vrijwel nooit in de moskee.

In plaats daarvan kun je beter persoonlijker zijn en over het leven met God praten. Ook moslims die er maar wat op los leven, hebben nog steeds een algemeen respect voor God en gebruiken zijn naam voortdurend. In alledaagse situaties God erbij betrekken in een gesprekje is voor hen niet zo vreemd. Dat kan met vrij directe vragen: Hoeveel houdt je van God? Gehoorzaam je God in alle dingen van je leven?

Hoe bereid jij je voor op de dag van het oordeel? Het hoeft geen lange preek te worden. Vaak gaat men abrupt over op een ander onderwerp, maar dat betekent niet dat men er niet over nadenkt en misschien later op terugkomt.

SCHEIDING MAN-VROUW

Als man dien je veel meer afstand te houden van vrouwen dan in onze westerse cultuur gebruikelijk is. Doe je dat niet,

dan breng je jezelf en anderen vroeg of laat in grote problemen. Ga als man ook bij goede vrienden nooit het huis binnen van een moslimgezin als de man niet thuis is. Je zult merken dat een heel aantal moslimmannen niet gewend zijn dezelfde afstand te nemen van westerse vrouwen als van de vrouwen van hun eigen etnische groep. Dat komt omdat westerse vrouwen de reputatie hebben dat iedereen alles met hen kan doen. Zorg daarom als man en vader dat je nooit toelaat dat een jongen of man in jouw huis binnenkomt als jij niet thuis bent. Een moslimman zal nooit accepteren dat een jongen met z'n dochter ergens samen naar toe gaat of in één ruimte alleen is. Dan moet er altijd een oudere broer, vader of moeder bij zijn. Moslims hebben respect voor christenmannen

die hun vrouwen en dochters ook beschermen.

EEN-OP-EEN

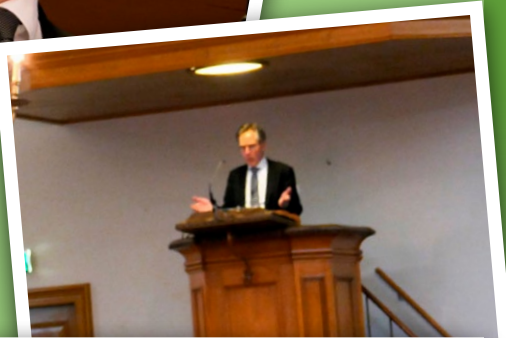
Onder migrantengroepen is er sterke sociale controle. Geloof en inrichting van het leven is geen privézaak, maar een weg die je met heel je familie gaat. Sociale controle heeft mooie beschermende kanten, maar kan bij moslims ook een ernstige belemmering vormen om kennis te maken met het christelijke geloof. Heb je één-op-één goede gesprekken met iemand, bijvoorbeeld op je werk, ga er dan niet vanuit dat je die gesprekken zomaar voort kunt zetten als er anderen bij zijn. Laat het initiatief dan bij de ander of die ook dan met dezelfde openheid wil doorpraten. Nog sterker geldt dat bij het geven van een Bijbel of Bijbelgedeelte. Moslims leren van jongs af aan dat de Bijbel

vervalst is. Ze proberen te voorkomen dat iemand van hen een Bijbel gaat lezen. Mede daarom zijn veel moslims toch wel nieuwsgierig. Bedenk dat vrijwel niets uit de Bijbel in de Koran staat, maar slechts elementen van apocriefe verhalen over de profeten. Het is dus belangrijk om juist wel aandacht te vragen voor de Bijbel en concrete Bijbelgedeelten met hen te delen. Gelukkig zijn er diverse Bijbelapps, zoals Youversion, waarmee je in alle mogelijke talen de Bijbel kun lezen en beluisteren.

Kom je tot een inhoudelijk geloofsgesprek. Dan kun je rekenen op allerlei kritische vragen over de betrouwbaarheid van de Bijbel en de over de drie-eenheid. Geen nood, je kunt je er op voorbereiden via podcasts, online-cursussen en publicaties van Evangelie & Moslims. ■

Voor meer info:
evangelie-moslims.nl

Toerustingsdag

Op zaterdag 28 oktober jl. kwamen we bij elkaar: Toerustingsdag 2023. We waren blij met alle aanwezige mannen. Was jij er ook?

Samen zongen we God de lof toe en luisterden we naar de lezingen. Het leven van een christen is **Leven uit de doop**. 'Dat is geen leven van vallen en opstaan, maar een leven van **sterven en opstaan**', zo sprak ds. A.J. Mensink naar aanleiding van Romeinen 6, een onterecht vergeten hoofdstuk!

We eindigden in de **verwondering en aanbidding op Christus en Zijn verlossing**, met de lezing van prof. dr. M.A. van Willigen over de Heilige Doop in de vroeg-christelijke kerk.

Samen zongen we het vroeg-christelijke gezang: 'O grote Christus, eeuwig Licht, niets is bedekt voor Uw gezicht, Die ons bestraalt, waar wij ook gaan, al schijnt geen zon, al licht geen maan.'

Onder dat stralende Licht gingen we weer uiteen.

Was je er niet of wil je het nog eens naluisteren?
Scan de QR:

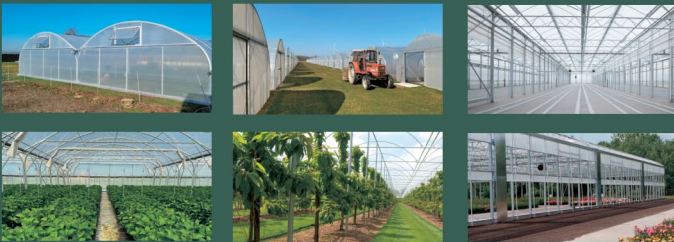
Foto's: Jan van Reenen

BETROUWBAAR SINDS 1968

OP ZOEK NAAR EEN FOLIE TUNNEL OF KAS?

Rovero Greenhouses is al 55 jaar een betrouwbare wereldwijde leverancier van gespecialiseerde folietunnels en foliekassen voor de landbouw- en tuinbouwsector. Wij onderscheiden ons door kwalitatief hoogwaardige, geavanceerde tunnels en kassen te leveren met een uitstekende klantenservice. Kortom, Rovero Greenhouses is als marktleider in Nederland al vele jaren uw betrouwbare partner.

Rovero.com - verkoop@rovero.nl - 0162 574574

Tunnels - kassen - fruitoverkappingen

Bij ons kunt u terecht voor:

- * In- en verkoop occasions
- * APK
- * Schade
- * Banden en velgen + opslag
- * Trekhaak plaatsing
- * Onderhoud en reparatie
- * Airco reparatie, onderhoud en diagnose
- * Uitlijnen en balanceren
- * Audio visuele producten, inbouw, onderhoud en diagnose
- * Camperonderhoud
- * Onderhoud bedrijfswagens

Ook voor (private) lease bent u bij ons op het juiste adres

Kaartenmakerstraat 9 | 2984 CB Ridderkerk | T 0180 397943 | www.autobedrijfborgo.nl

Bezoek onze showroom in Autopartners De Blaak 2.0

P.C. Hoofdstraat 14 te Ridderkerk

AUTOPARTNERS DE BLAAK 2.0

HIER HAD

U W A d v e R t e n T t i e

KUNNEN STAAN...

Wilt u hier de volgende keer staan?

Neem contact op met MANkracht en wij regelen dat de door u aangeleverde advertentie hier tegen een schappelijke prijs wordt geplaatst (eenmalig of het hele jaar).

Voor aanmelding of informatie:
I.h.dekluijver@hetnet.nl

de lease **Intermediair**
voordeel in mobiliteit

Financial Lease Full Operational Lease Short Lease Private Lease

De LeaseIntermediair biedt de ideale combinatie van persoonlijk mobiliteitsadvies én scherpe tarieven.

Via 1 aanspreekpunt bereik je en vergelijk je de grootste en beste Nederlandse leasemaatschappijen.

Voortaan weet je wel zeker dat je de beste leasdeal hebt en volledig wordt ontzorgd!

Dat is voordeel in mobiliteit.

Neem vrijblijvend contact op om de mogelijkheden te bespreken.

Met vriendelijke groet,
Marco van der Linde

Mobiel 06 - 516 857 81 info@deleaseintermediair.nl www.deleaseintermediair.nl

Avondzang

De Avondzang is gebaseerd op een Ambrosiaans loflied uit de zesde eeuw: *Christe, qui lux es et dies*. Het avondgebed heeft in de middeleeuwen een plaats in het laatste getijdengebed van de dag en wordt in 1574 in de bundel van Datheen gepubliceerd. In het lied wordt Christus als het licht gevraagd om bescherming tijdens de nacht, om hulp in de aanvechtingen die de slaap met zich meebrengt en om kracht in alle angst en pijn.

1. O grote Christus, eeuwig licht!
Niets is bedekt voor Uw gezicht;
Die ons bestraalt, waar wij ook gaan,
Al schijnt geen zon, al licht geen maan.
2. Toon ons Uw goedheid en Uw macht,
Door Uw bescherming, dezen nacht,
Behoed ons tegen ramp en leed,
En blijf tot onze hulp gereed.
3. Verkwik ons door een zoete rust,
Om goed te doen met nieuwen lust;
Dat onze slaap gematigd zij,
Ja zelfs Uw naam tot eer gedij'.
4. Houd ons gemoed voor U bereid,
Opdat het blij Uw komst verbeid',
Daar 't in een stil vertrouwen leeft,
Dat Gij ons onze schuld vergeeft.
5. Bescherm ons, in den bangen tijd
Van zielsverzoeking en van strijd;
Laat nooit den bozen vijand toe,
Dat hij ons enig' hinder doe.
6. Behoed het ganse Christendom;
Geef dat in kruis Uw vreugd weerom;
Vertroost het neergebogen hart,
En heel in gunst der zieken smart.
7. O Vader, dat Uw liefd' ons blijk';
O Zoon, maak ons Uw beeld gelijk;
O Geest, zend Uwen troost ons neer;
Drieënig God, U zij al d' eer.